

OPEN MONUMENTEN DAG MEDEMBLIK

ZA13 SEPT 2025

Erfgoed & Architectuur Gebouw(d) om te blijven!

Zaterdag 13 september staat onze gemeente in het teken van de Open Monumentendag. Een dag waarop deuren openzwaaien en verhalen tot leven komen. Elk jaar is het weer bijzonder om te zien hoeveel mensen – jong en oud – zich laten verrassen door het erfgoed om hen heen. En terecht, want in Medemblik hebben we veel moois om trots op te zijn.

Dit jaar hebben we een primeur: het historische sluisje in het Zwet, op de grens van Opmeer en Medemblik langs het doodlopende stuk van de A.C. de Graafweg, wordt figuurlijk geopend. De plek is verrijkt met een informatiebord en een bankje. Een uniek stukje watererfgoed dat symbool staat voor onze strijd tegen het water én voor samenwerking. Samen met het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier en de gemeente Opmeer vieren we deze opening. Want erfgoed is niet iets wat je alleen doet. Het is iets wat we sámen bewaren, beschermen en doorgeven. Het thema dit jaar is 'Erfgoed en Architectuur'.

Dit thema zie je overal terug in onze gemeente: van karakteristieke stolpboerderijen tot indrukwekkende gemalen, van oude kerkjes tot monumentale

panden in onze gemeentekernen. Achter elk gebouw zit een verhaal. En achter elk verhaal zit een groep mensen die zich inzet om het te vertellen. Daarom wil ik via deze weg mijn bewondering uitspreken voor al die eigenaren, vrijwilligers en beheerders die het hele jaar door met hart en ziel zorgen voor onze monumenten.

Mensen die restaureren, rondleiden, onderzoeken, bewaren. Die hun kennis delen, hun erfgoed openstellen en generaties inspireren. Zij zorgen ervoor dat we onze geschiedenis niet alleen kennen, maar ook beleven. Want erfgoed is niet stoffig of saai. Het leeft. Het ademt. En het vertelt wie we zijn en waar we vandaan komen. In gemeente Medemblik zijn we nuchter, maar ook trots. Trots op onze streek, onze gebouwen, onze verhalen. Ik nodig iedereen van harte uit om op zaterdag 13 september, samen met mij, op ontdekkingsstocht te gaan. Zullen we ons weer laten verrassen door de schoonheid van ons verleden en door de mensen die het in stand houden?

*Jeroen Broeders
Wethouder Archeologie, erfgoed
en monumenten*

10 tot 16 uur,
gemeente
Medemblik.
Gratis
toegang.

OPEN MONUMENTENDAG WORDT MOGELIJK GEMAAKT DOOR:

COMITÉ OPEN MONUMENTENDAG MEDEMBLIK

*V.l.n.r. Jos Kuin, Samira Paarlberg,
Corona Rentenaar, Anja Gutter,
Trudy Schouwe en Kees Over
voor De Kapel in Andijk.
Foto Robert Gieling.*

Commer de Geus (1889 Wolvega-1957 Amsterdam), architect, studeerde bouwkunde in Utrecht en in 1909 vervolgde hij deze studie in Delft. Tot zijn vroege werken behoren De Kapel uit 1928 (ook wel bekend als het 'Gele Kerkje') en de lagere school, beide in Andijk.

*Bron: Wendingen -
Amsterdamse School
Platform | Details*

1 BOERDERIJ WELGELEGEN

Adres: Kerkstraat 1, 1687 AL Wognum

Website: www.decrommeleec.nl

Status: Rijksmonument

Activiteit: Oldtimer tractors, waaronder een 99 jaar oude Ford tractor met ijzeren wielen, staan buiten opgesteld tussen 10 en 11.30 uur.

Activiteit: Het Brugorkest Muziekvereniging Ons Genoegen, onder leiding van Thomas Eveleens, treedt op om 13 en 13.45 uur.

De boerderij Welgelegen is gebouwd in 1879. Het is een zogenoemde gekeerde Westfriese stolp met staartstuk. De boerderij is grotendeels in originele staat met koegang, dars, paardenstal en vierkant. Het voorhuis bevat onder andere de koepelkamer en de pronkkamer, die ingericht zijn met 19^e eeuwse meubelen. Opmerkelijk is de in Jugendstil beschilderde gang. Vanuit de gang is het voorhuis te bezichtigen. Op de koegang staan attributen voor kaas- en boterbereiding opgesteld, waaronder een kaaspers, botertijn en zoutvat. Voor € 3 is er koffie of thee met Westfriese krentenmik verkrijgbaar.

2 BOERDERIJ DE SWAEN

Adres: Oude Gouw 1, 1687 AK Wognum

Status: Rijksmonument

Deze grote stolpboerderij, genaamd De Swaen, heeft een kort uitgebouwd vooreind, voorzien van een houten geveltop met een gedeeltelijk houten wand. In de jaren negentig is De Swaen praktisch vanaf de grond weer opgebouwd en gerestaureerd met authentiek materiaal. De boerderij bevat jaartalstenen waarop het jaar 1626 vermeld staat.

3 PROTESTANTSE KERK

Adres: Raadhuisstraat 15, 1687 AH Wognum

Status: Rijksmonument

Activiteit: Tentoonstelling gewijd aan architect A.C. Bleijs (1842-1912) uit Hoorn. Op een zestiental banners wordt een indruk gegeven van de gebouwen die hij ontwierp in West-Friesland. Te zien zijn onder andere kerken uit Nibbixwoud, Obdam en Spierdijk, de Oosterpoort en het Sint Jozefhuis in Hoorn. Ook liggen kopieën van de werkschriften van Gerard Ooijevaar (1910-1995) uit Nibbixwoud ter inzage. De cahiers bevatten gedetailleerde bouwtechnische tekeningen die hij maakte op de Ambachtsschool in Hoorn waar hij een opleiding tot timmerman volgde.

Deze laatgotische kerk domineert het oude centrum van Wognum. Al zo'n duizend jaar geleden was er sprake van een aan de heilige Hiëronymus gewijde kapel die op de plaats van het huidige gebouw gestaan moet hebben. Het precieze bouwjaar van de kerk is niet bekend, de oudste grafsteen dateert uit 1602. In 1603 gaat de kerk over naar de protestanten. De bakstenen toren uit de 15^e eeuw bestaat uit drie geledingen en een gemetselde spits met daarbovenop een zeemeermin. Voor de kerk staat een monument ter herinnering aan het koor De Wognummers en dirigent Willem Saal. In het interieur vallen onder andere de preekstoel en de herenbanken op, net als twee bijzondere herinneringsborden waarvan tekst en versieringen duiden op de Vrede van Breda (1667).

4 PROTESTANTSE KERK

Adres: Kerkelaan 10, 1654 JP Benningbroek

Status: Rijksmonument

Activiteit: Kinderen van groep 7/8 van basisschool de Kraaienboom exposeren hun illustraties, waarin een vrije invulling is gegeven over de architectuur van het interieur van de kerk.

Omstreeks 1500 werd in Benningbroek, op de plek waar ooit een 12^e -eeuws houten kerkje stond, een stenen kerk gebouwd. Deze was gewijd aan Sint Petrus Banden. In de zuidmuur bevindt zich een grafsteen uit 1628 van de verongelukte kinderen van de Heer van het Hoogeland. Op het kerkhof aan de zuidzijde van de kerk is het grafmonument van Cornelis Donker uit 1891. Hij was onder meer lid van de Eerste Kamer en dijkgraaf van de Vier Noorder Koggen. Ook speelde hij een belangrijke rol bij de aanleg van de spoorlijn Hoorn-Medemblik.

5 STOLPBOERDERIJ

Adres: Westerstraat 67, 1655 LE Sijbekarspel

Activiteit: Diverse dorpsfilms en film over dendrochronologisch onderzoek (jaarring onderzoek in hout).

Expositie: Keramiek.

Na dendrochronologisch onderzoek in 2024 is gebleken dat het hart van de boerderij heel oud is.

Het zware hout van het vierkant komt al van de middeleeuwen. Een vierkantspaal dateert uit 1491, een andere uit 1512. Ze zijn afkomstig van een ander groot gebouw.

Het onderzoek loopt nog om te achterhalen wanneer het vierkant is geplaatst. De boerderij is redelijk in oorspronkelijk staat. Te zien zijn de paardenstal, koegang en vierkant. Tijdens Open Monumentendag vertellen de eigenaars graag meer over de historie. Ook wordt een film vertoond hoe de dendrochronoloog te werk ging. In de koegang is een opstelling met keramiek en op het erf staan oude trekkers en landbouwmachines. Ook worden dorpsfilms uit 1939, 1954 en 1965 vertoond.

6 PROTESTANTSE KERK

Adres: Westerstraat 42, 1655 LB Sijbekarspel

Status: Rijksmonument

Activiteit: Boekenmarkt.

Activiteit: Fietstocht door Sijbekarspel en Benningbroek. Deze voert u langs meer of minder opvallende gebouwen die de tand des tijds hebben doorstaan; gebouwd om te blijven! De route ligt voor u klaar in de kerk in Sijbekarspel.

Activiteit: Drie presentaties door schrijver Gerard de Vries over architect A.T. van Wijngaarden, stadsarchitect van de gemeente Medemblik in de tweede helft van de 19e eeuw. Van zijn hand zijn in onze omgeving veel beeldbepalende gebouwen in eclectische stijl te herkennen.

10.30 uur - A.T. van Wijngaarden: Stadsarchitect van Medemblik (1845-1900) en van gebouwen in Sijbekarspel/Benningbroek.

12.30 uur - Van Wijngaarden's bouwkunst in Midwoud: Raadhuis en andere gebouwen.

14.30 uur - Van Baksteen tot Penseel: Gebouwen van Van Wijngaarden in beeld.

De basis van het huidige kerkgebouw dateert waarschijnlijk uit de 12^e eeuw. Het gaat hierbij om restanten van een romaanse, uit tufsteen opgetrokken, kerk. Op de eerste verdieping en in de berging beneden zijn hiervan nog overblijfselen zichtbaar. Mogelijk heeft al eerder dan de 12^e eeuw een houten kapel op de plaats van de huidige kerk gestaan. In de 16^e eeuw is de kerk grondig verbouwd. De muren werden opgemetseld met bakstenen en de romaanse vensters vervangen door hogere gotische glas-in-lood ramen. De koperen kroonluchters en de preekstoel dateren uit de 17^e eeuw.

De kerk had oorspronkelijk een koor dat in 1815 gesloopt is. De toren die aan de westzijde stond, vermoedelijk uit de 15^e eeuw, is rond 1850 gesloopt en vervangen. De huidige klokkenstoel is een ontwerp van architect A.T. van Wijngaarden.

Het Van Dam orgel uit 1883 heeft nog zijn oorspronkelijke romantische toonzetting.

In de kerk wordt koffie en thee geschonken.

7 WITTE KERKJE

Adres: Dorpsstraat 42, 1657 AC Abbekerk

Status: Rijksmonument

Het Witte Kerkje van Abbekerk is een eenbeukige kerk en heeft een toren met een bakstenen spits. Vermoedelijk zijn de muren van het kerkgebouw rond 1500 opgetrokken uit eerder gebruikt materiaal. De kerk wordt al in 1395 genoemd in de lijsten van de Domkerk in Utrecht. Na de reformatie wordt de kerk Nederlands Hervormd met als eerste predikant Sixtus Rippertus. Hij was een bekend schrijver in zijn tijd. In 1656 ondergaat de kerk een ingrijpende verbouwing. Een gevelsteen met jaartal verwijst hiernaar. Het interieur bevat een herenbank uit 1728, drie kleine koperen kronen en een door Knipscheer vervaardigd orgel uit de 19^e eeuw. Binnen staat ook een grafsteen van witsteen (zachte kalksteen) en dateert vermoedelijk uit 1576. Buiten hangt een barometer. Deze is geschonken door Cornelis Donker, dijkgraaf van de Vier Noorder Koggen. In verband met zijn 25-jarig jubileum bood hij in 1878 alle gemeenten binnen zijn werkgebied een barometer aan.

In de achtertuin van het Witte Kerkje staat het consistorie huisje. Van oorsprong de kamer waar de kerkenraad bijeenkwam en de dominee zich kon omkleden voor de dienst. Later heeft het dienst gedaan als noodwoning, zondagsschool en crèche. Tegenwoordig is het Abbehuysje een atelier en workshopruimte. U bent ook hier van harte welkom op deze Open Monumentendag!

8 STOLPBOERDERIJ

Adres: Dorpsstraat 89, 1657 AC Abbekerk

Website: deboerderij.wordpress.com (gedateerd)

Status: Rijksmonument

De stolp staat in het hart van Abbekerk, tegenover de kerk en het Regthuys.

ZA13 SEPT 2025

10 tot 16 uur,
gemeente
Medemblik.
Gratis
toegang.

OPENMONUMENTENDAG.NL

De boerderij verkeert nog grotendeels in oorspronkelijke staat. Veel onderdelen van het ex- en interieur dateren uit het midden van de achttiende eeuw. De kern van de stolpboerderij is zeer waarschijnlijk ouder. Op enkele plekken is duidelijk hergebruik van oude materialen zichtbaar, o.a. een molenwiek en een grafsteen.

Tijdens Open Monumentendag staat de voordeur aan de zuidzijde open en kunt u het woongedeelte betreden. De ossenrood geverfde kamer heeft nog originele houten wanden en bedsteden. In dit vertrek bevindt zich het weinige sierstuk in de verder sobere boerderij.

Een houten schouw die aan weerszijden is betegeld met twee originele tableaux.

U verlaat de boerderij via de koegang. De koegang heeft een originele plavuizen vloer en er staan voorwerpen uit de voormalige kaasmakerij opgesteld.

Bij gunstig weer zijn de darsdeuren open om de vloer met originele geeltjes te tonen.

9 GROENE KERKJE

Adres: Noordeinde 28, 1658 CB Lambertschaag

Website: www.hetgroenekerkje.nl

Status: Rijksmonument

Activiteit: Gedurende de dag wordt het orgel een aantal keer bespeeld en zijn er rondleidingen in de kerk.

De kerk van Lambertschaag ligt met het naastgelegen kerkhof op een verhoging in het landschap en was oorspronkelijk gewijd aan de Heilige Lambertus. Aanwijzingen dat er in de 14^e eeuw al een kerkgebouw in Lambertschaag stond, zijn te vinden in de kerklijsten van het bisdom Utrecht.

Sinds 1974 is het kerkje eigendom van de gelijknamige stichting die concerten en andere culturele activiteiten in het gebouw organiseert. Haar huidige naam dankt de kerk aan de groen geschilderde toren. In de toren bevindt zich een zeer oud en gaaf uurwerk, vermoedelijk gemaakt in 1480. De luidklok in de kerktoeren is in 1495 gegoten door Gerardus van Wou. Meerdere interieuronderdelen herinneren aan de oude functie van het gebouw waaronder een preekstoel uit 1633, drie grote tekstborden en een orgel. Het orgel is gebouwd in 1866 door de Firma L. van Dam & Zonen te Leeuwarden met gebruikmaking van veel onderdelen uit het oude orgel van Hoogkarspel.

Oldtimer Tractor Tour

Op Open Monumentendag rijdt een sliert oldtimer tractors langs een aantal opengestelde panden in de gemeente Medemblik. De tractors staan op verschillende locaties stil om te bekijken. Uiteraard mag je even op de tractorstoel zitten en voelen hoe dat is. De chauffeurs staan u graag te woord.

10.00 tot 11.30 uur

aanwezig Museumboerderij Welgelegen, Kerkstraat 1, Wognum

11.30 tot 13.00 uur

rit via Oosteinderweg, Dorpsstraat Nibbixwoud, Hauwert, Vok Koomenweg, S. Koopmanstraat, Dorpsstraat Wervershoof, Dijkweg Andijk

10 WESTFRIESE STOLP DE OLDEHOEVE

Adres: Dorpsweg 69, 1676 GD Twisk

Status: Rijksmonument

Volgens velen is De Oldehoeve de mooiste stolp van Noord-Holland, het is zeker één van de oudsten. Het jaartal op de bakstenen tuitgevel van het vooreind dateert uit 1500, en is verbouwd in 1715. De voorkamer is honderd jaar ouder en dateert van 1615. Op de schouw is een historisch arcadisch landschapje op de schouw geschilderd. Boven de omlijste statiedeur is een kleurig festoen en engelenkopje en drie ellipsvormige raampjes. In de darsdeur zitten spiraalvormige motieven. Een ronde schoorsteen en in de zijgevel twaalf 'ruiters' met luiken die horizontale lamellen hebben. Inpandig is het geheel nog intact.

Bij de meeste boerenbedrijven waren flinke moestuinen en boomgaarden aangelegd. Van deze boomgaarden met oude fruitrassen zijn er nog enkele over in Twisk. De bomen zijn soms honderd jaar of ouder.

11 THEATERKERK HEMELS

Adres: Dorpsweg 121, 1676 GH Twisk

Status: Rijksmonument

De voormalige Nederlands Hervormde Kerk van Twisk is één van de oudste kerken van Westfriesland. Het dorp Twisk zie je van ver liggen: de 46 meter hoge toren van deze kerk prijkt boven alles uit. Het predikantenbord laat zien dat de eerste predikant Sixtus Risperus hier in 1572 in dienst trad. De doop- en trouwboeken van de kerk gaan terug tot 1656. Het schip dateert gedeeltelijk uit de 14^e en gedeeltelijk uit de 17^e eeuw. Met name de preekstoel, rijk aan symboliek, is een bezienswaardigheid. Het monumentale orgel werd in 1890 gebouwd door T. Leichel.

Er zijn vier gebrandschilderde ruitjes te zien. In totaal waren het ooit acht. De andere vier liggen in het depot van het Rijksmuseum. Bezienswaardig en interessant zijn de grafstenen uit de 17^e en 18^e eeuw op de vloer van de kerkzaal. In 2017 heeft het kerkbestuur de kerk verkocht aan de huidige

13.00 tot 14.30 uur

aanwezig Dijkmagazijn, Dijkweg 319a, Andijk

14.30 tot 16.00 uur

rit en aanwezig bij boerderij Bangert 28, Andijk

SCAN DE QR CODE

VOOR UITGEBREIDE INFORMATIE EN FOTO'S VAN ALLE IN DE GEMEENTE MEDEMBLIK DEELNEMENDE MONUMENTEN.

www.openmonumentendag.nl/comite/medemblik

DE ROUTE ONLINE BEKIJKEN

De monumentenroute in de gemeente Medemblik staat op:

www.openmonumentendag.nl/comite/medemblik (Scroll iets naar beneden).

Vergroot de kaart voor alle deelnemende panden en locaties. Klik op het monument, er verschijnt een nieuw venster. Klik vervolgens op de titel voor de foto en meer informatie.

eigenaren. Zij hebben een deel van de kerk stijlvol omgebouwd tot woning en B&B. Voor de geïnteresseerden is het bouwhistorisch onderzoek in te zien, een onderlegger voor de verbouwing. De voormalige kerkzaal doet nu dienst als theater. Vele grootheden traden al op in Theaterkerk Hemels! Ook kan men hier nog steeds trouwen, afscheid nemen van een dierbare, of een feestje vieren. Daarmee is de kerk nog steeds een ontmoetingsplek in het dorp. Tijdens Open Monumentendag kunt u de mooie kerkzaal en haar bezienswaardigheden bekijken en een kijkje nemen in het orgel (of bespelen!). Ook bent u van harte uitgenodigd even bij te komen van alle monumentale indrukken met een heerlijk kopje koffie met appeltaart of een drankje met een hapje!

12 DE TWISKER VERMANING, DOOPSGEZINDE KERK

Adres: Dorpsweg 149, 1676 GK Twisk

Status: Rijksmonument

Activiteit: Presentatie over architect Arnoldus Teunis van Wijngaarden en diverse gebouwen in de gemeente Medemblik die hij heeft ontworpen. Gedurende de dag wordt het Van Dam orgel door Michel Wentink bespeeld.

Deze door de Medemblikker stadsarchitect A.T. van Wijngaarden ontworpen Vermaning werd in 1868 in gebruik genomen door de doopsgezinden van Twisk en Abbekerk. De 'nieuwe Vermaning', die de tot dan toe gebruikte 'schuurkerk' verving, werd gebouwd in de daarvoor aangekochte tuin van de weduwe Maartje Slot. De voorgevel is symmetrisch van opzet. De gedenkstenen in deze gevel onthullen de namen van de diakens, de dominee (toen leeraar geheten) en de twee jongens die de eerste steen mochten leggen. De eenbeukige bakstenen kerk is door een zadeldak met blauw geglazuurde Hollandse pannen gedekt. Op de hoeken staan steunberen en op de nok staat een klokkenstoel. In de kerk treft u de originele houten banken, vloerdelen en kansel. Het in uitstekende staat verkerende Van Dam orgel is veel ouder dan tot voor kort werd aangenomen.

Mede dankzij een subsidie van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed is de Vermaning in 2023 gerestaureerd. De voor- en westgevel zijn hersteld en opnieuw gevoegd, maar het is vooral de kerkzaal die er weer uit ziet als bij de oplevering in 1868. Heel bijzonder is dat kerkattributen als doopstoel en bidbank, die stonden te verstoffen, in oude glorie zijn hersteld. Vanaf 2024 wordt het voormalige kerkgebouw beheerd door Stichting de Twisker Vermaning en worden er geen reguliere kerkdiensten meer gehouden.

13 STATION TWISK

Adres: Westeinde 3, 1674 PP Opperdoes

Website: www.museumstoomtram.nl

Status: Provinciaal monument

Activiteit: Ieder half uur worden rondleidingen gegeven en zijn er interactieve (kinder) activiteiten.

Het stationsgebouw van Twisk is een goed voorbeeld van een plattelandsstation. Het karakteristieke gebouw bestaat uit twee delen: een dienstwoning voor de haltechef en een chefskantoor met wachtruimte voor de reizigers. Daarnaast is er een vrijstaand toiletgebouw aanwezig.

Net als alle stationsgebouwen tussen Hoorn en Medemblik, is station Twisk gelijk met de lokaalspoorweg in 1887 opgeleverd. Het is gebouwd naar een ontwerp van architect Krieger voor de Hollandsche IJzeren Spoorweg-Maatschappij en was tot aan de opheffing van het reizigersvervoer in 1935 in gebruik.

De perrons, zijsporen en verdere inrichting van de stationsomgeving zijn in de toestand anno 1926 teruggebracht. In Twisk is het zijspoor langs de losweg opnieuw aangelegd. Deze diende vroeger voor de aan- en afvoer van gereedschappen, machines, vee en landbouwproducten.

Eigenaar Museumstoomtram heeft een van de grootste collecties stoomtrams én stations van Nederland! Tijdens Open Monumentendag starten ieder half uur speciale rondleidingen in het karakteristieke monumentale plattelandsstation uit 1887. Ook zijn er interactieve (kinder)activiteiten. Start laatste rondleiding: 15.30 uur. Gratis toegang op Open Monumentendag.

14 DORPSKERK VAN OPPERDOES

Adres: Kerkebuurt 16, 1674 ND Opperdoes

Website: www.dorpskerkopperdoes.nl

Status: Rijksmonument

Activiteit: Expositie van keramiek en zijdebloemen. Een unieke kans om kunst en erfgoed in een bijzondere setting te beleven. De Dorpskerk van Opperdoes stamt uit de late gotiek en werd vermoedelijk herbouwd na de plundering van het dorp door Grote Pier in 1517. Het interieur herbergt een aantal bijzondere historische elementen, waaronder een rijksversierde preekstoel uit 1688 en diverse gerestaureerde onderdelen uit de 18^e eeuw, zoals een tekstbord, orgel en fraai doophek.

Het kerkgebouw is eigendom van de Stichting Dorpskerk van Opperdoes en Almersdorp en vervult tegenwoordig vooral een culturele en sociaal-maatschappelijke functie. De stichting zet zich daarnaast in om de religieuze betekenis van dit monument te behouden.

De kerk is bijzonder geschikt voor uitvaarten, kerkelijke en burgerlijke huwelijken en andere bijeenkomsten. Op het terras naast de kerk kunt u genieten van koffie, thee of frisdrank met heerlijke Opperdoezer jodenkoek.

Beleef de historie en de sfeer van de Dorpskerk van Opperdoes!

15 STOLPBOERDERIJ

Adres: Zuiderpad 21, 1674 NK Opperdoes

De boerderij aan het Zuiderpad 21 wordt al voor het begin van het kadaster in 1832 benoemd. Cornelis Pieterszn. Schermer is dan de eigenaar. We kunnen spreken van een oude bewoningsplek. De constructie van het vierkant en bouwstijl wijzen op een vroege bewoning. De zeer oude stolp heeft een lange historie. Via een openbare verkoping wordt Jan Ariezn. Rustenburg in 1873 eigenaar. Tot 2023 blijft de boerderij in de familie.

Er zijn in de afgelopen jaren verbouwingen en aanpassingen gedaan. Recent is het rieten dak in zijn geheel verduurzaamd, geïsoleerd en van nieuw riet voorzien. Het glas van twaalf ramen is vervangen door isolatie-/vacuümglas en aan de achterzijde is een brede schuifpui gekomen, zodat er volledig zicht op de mooie tuin is.

16 STOLPBOERDERIJ

Adres: Kluiten 7, 1674 NM Opperdoes

In 2022 is de stolpboerderij dendrochronologisch onderzocht. De uitkomst was bijzonder: het eikenhout van het vierkant is gekapt in 1595 in het zuiden van Noorwegen. Daarmee behoort deze boerderij tot de oudsten van West-Friesland. De boerderij is een zogeheten vaarboerderij en gebouwd op een plek waar vervoer uitsluitend over water mogelijk was. Daarom ontbreken de kenmerkende grote darsdeuren in de boerderij. In plaats van paard en wagen werd het hooi over het water aangevoerd. Dat gebeurde met een praam en via een houten glijbaan, een 'stelling', die van de praam naar de topgevel aan de voorkant liep. Een paard trok met een touw, gespannen via een katrol in de nok van de boerderij, het hooi naar binnen. Sinds 1972 wordt de stolp bewoond door de huidige eigenaren. Toentertijd zijn bij de verbouwing veel originele elementen bewaard gebleven, onder andere de twee woonvertrekken aan de voorzijde met houten betimmeringen en bedstedes.

17 BRAKEMOLEN

Adres: Brakeweg 67, 1671 LP Medemblik

Status: Rijksmonument

Activiteit: gids licht werking van de molen toe.

Deze Amerikaanse windmotor of ook wel roosmolen van het merk Aeolus is de enige in ons land die nog maalvaardig is. In 1927 leverde de Eerste Nederlandsche Windmotoren fabriek uit Groningen de molen voor de bemaling van de Brake, het Lichtewater, de Poel en de Wijmers. Deze Aeolus (Aeolus was een zoon van Poseidon die door Zeus werd aangesteld als de bewaarder van de winden) windmotor heeft een roosdiameter van 7 meter, een as hoogte van 7.8 meter en de totale hoogte 11.4 meter. De Brakemolen verving samen met twee andere poldermolens de oorspronkelijke achtkante vijzelmolen.

De molen is eigendom van stichting De Brakemolen.

18 MEELMOLEN DE HERDER

Adres: Westerdijk 3, 1671 GA Medemblik

Website: www.meelmolendeherder.nl

Status: Rijksmonument

Open Monumentendag in de gemeente Medemblik:

Waar stenen verhalen vertellen

In onze gemeente zijn plekken waar je de tijd bijna kunt horen fluisteren. Een scheve deurpost, een verweerde gevel of een sierlijke daklijst vertelt vaak meer dan duizend woorden. Tijdens Open Monumentendag openen tientallen bijzondere monumenten in de gemeente Medemblik hun deuren voor het publiek. Niet alleen om hun schoonheid te laten zien, maar ook om hun verhalen te delen. Het thema van dit jaar is 'Erfgoed en Architectuur'. Het laat zien hoe gebouwen meer zijn dan alleen stenen: ze weerspiegelen de ideeën, smaak en dromen van hun tijd. Of het nu gaat om een middeleeuwse kerk, een stolpboerderij of een stadspand – elk gebouw heeft een verhaal. Sinds september 2024 werk ik voor de gemeente Medemblik aan erfgoedprojecten, waaronder Open Monumentendag. Door mijn passie voor erfgoed raakt het me hoe zichtbaar en tastbaar onze geschiedenis nog is in oude gevels. In een snel veranderende wereld zijn monumenten ankers in ons landschap én geheugen. Je hoeft geen expert te zijn om geraakt te worden door een kloostermuur of het vakmanschap van

Op de locatie van molen De Herder stond vroeger de Westermeelmolen, een van de twee molens in Medemblik waar bakkers en bierbrouwers hun graan lieten malen. De Westermeelmolen raakte in verval en werd in 1948 gesloopt. In 1985 werd de stichting De Medemblikker Meelmolen opgericht met als doel de molen te herbouwen. Nadat men de romp van een Zaanse oliemolen uit de 17^e eeuw had gekocht, startte in 1986 de herbouw. In 1990 werd molen De Herder door prins Claus, de toenmalige beschermheer van De Hollandsche Molen, officieel in gebruik gesteld.

19 MARTINUSKERK

Adres: Ridderstraat 5, 1671 CS Medemblik

Website: www.martinuskerkmedemblik.nl

Status: Rijksmonument

Deze rooms-katholieke kerk, gewijd aan Sint Martinus, is in 1902 gebouwd naar een ontwerp van Th. Slinger. Op dezelfde plaats stond eerder een eenvoudig kerkgebouw zonder toren uit de 18^e eeuw. Hoewel het interieur in 1967 werd aangepast aan de nieuwe liturgische eisen zijn diverse belangrijke onderdelen bewaard gebleven, waaronder het hoogaltaar uit het einde van de 19e eeuw en de preekstoel. Langs de wanden bevinden zich op paneel geschilderde kruiswegstaties uit 1925. De muurschildering boven het priesterkoor is gemaakt door Jan Dunselman, een schilder wiens werk rond 1900 zeer werd gewaardeerd.

Anja Gutter, lid Comité Open Monumentendag Medemblik.

een 19e-eeuwse timmerman. De plekken waar ik de warmste herinneringen aan heb zijn het Stoommachinemuseum, de Bonifaciuskerk en de prachtige historische stolpboerderijen. Open Monumentendag is een kans om stil te staan bij wat ons verbindt. Ga op pad, laat je verrassen, en wie weet ontdek je een plek die je bijblijft. Want erfgoed is geen verzameling oude gebouwen – het is ons gezamenlijke verhaal, laag voor laag opgebouwd. Hopelijk zie ik je dan!

20 BONIFACIUSKERK

Adres: Kerkplein 9, 1671 CR Medemblik

Website: www.bonifaciuskerkmedemblik.nl

Status: Rijksmonument

De Bonifaciuskerk is eigendom van de Protestantse Gemeente Medemblik. De geschiedenis van de kerk gaat terug tot de vroege middeleeuwen, de oudste schriftelijke vermelding dateert uit 1118. De bouw van het huidige bakstenen gebouw en toren vond plaats in de 15^e eeuw maar als gevolg van brand is het schip in de 16^e eeuw tweemaal herbouwd. In 1860 werd het oostelijk deel van de kerk wegens bouwvalligheid gesloopt. In de Bonifaciuskerk bevindt zich het Pieter Backer orgel uit 1671. Bezienswaardig zijn de gebrandschilderde ramen en het graf van de Schotse edelman Lord George Murray. De gidsen van de kerk geven u graag een rondleiding.

21 STATION MEDEMBLIK

Adres: Dam 1-2, 1671 AW Medemblik

Website: www.museumstoomtram.nl

Status: Provinciaal monument

Activiteit: Ieder half uur worden rondleidingen gegeven en zijn er interactieve (kinder) activiteiten.

Dit voorname station langs de spoorlijn Hoorn-Medemblik is nu het eindpunt van de Museumstoomtram Hoorn-Medemblik. Oorspronkelijk was Medemblik het beginpunt. Het is samen met de lokaalspoorweg in 1887 opgeleverd voor de Hollandsche IJzeren Spoorwegmaatschappij en was tot aan de opheffing van het reizigersvervoer in 1935 in gebruik. Het stationsgebouw, eigendom van de Museumstoomtram, is in de jaren 2006-2007 gerestaureerd. Daarbij zijn de verschillende vertrekken zoveel mogelijk in oude staat teruggebracht. Op termijn zal ook het vrijstaande dienst- en toiletgebouw, dat tot 1955 tussen het stadhuis en het stationsgebouw heeft gestaan, worden herbouwd. Eigenaar Museumstoomtram heeft een van de grootste collecties stoomtrams én stations van Nederland! Tijdens Open Monumentendag starten ieder half uur speciale rondleidingen in het karakteristieke monumentale plattelandsstation uit 1887. Ook zijn er interactieve (kinder)activiteiten. Start laatste rondleiding: 15.30 uur. Gratis toegang op Open Monumentendag.

22 WOONHUIS MET VOORMALIGE WERKPLAATS VAN MOLENMAKER

Adres: Achterom 23, 1671 CE Medemblik

Status: Rijksmonument

Het pand is gebouwd in de 17^e eeuw. Het bestaat eigenlijk uit twee percelen. Op het inmiddels opgeheven kadastrale nummer 21 bevindt zich de schuur wat oorspronkelijk de werkplaats van het Waterschapshuis was. Naar zeggen werden daar o.a. molenwieken gerepareerd.

Vele oude wieken zijn gebruikt als balken in het woonhuis op nummer 23. Het luikje waar de molenmaker het geld van zijn klanten inde, is nog aanwezig. Ook zijn in de kap van de woning nog de oude sparren zichtbaar. Het is een uniek pand van 22 meter lang met veel karakter en sfeer.

23 DOOPSGEZINDE KERK

Adres: Tuinstraat 7, 1671 AH Medemblik

Status: Rijksmonument

De doopsgezinde kerk, ook wel vermaning genoemd, is een schuilkerk uit de 17^e eeuw. Aan de straatzijde bevindt zich een woning waarachter het eigenlijke kerkgebouw is gesitueerd. In de 19^e eeuw werd het gebouw sterk gemoderniseerd. Uit deze periode dateert zowel de voorgevel als een deel van het interieur. De vermaning in Medemblik is eigendom van de Verenigde Doopsgezinde Gemeente Barsingerhorn, Zijpe, Wieringermeer en Medemblik en wordt eens in de twee weken voor de eredienst gebruikt.

24 HET NEDERLANDS STOOMMACHINEMUSEUM

Adres: Oosterdijk 4, 1671 HJ Medemblik

Website: www.stoommachinemuseum.nl

Status: Rijksmonument

Activiteit: Gedurende de dag zijn er rondleidingen met de vrijwilligers.

Het Nederlands Stoommachinemuseum is gehuisvest in het voormalige gemaal de Vier Noorder Koggen, dat dateert uit 1869. Een belangrijk onderdeel van het museum is de oorspronkelijke installatie. De indrukwekkende centrifugaalpomp en zijn aandrijving geven een beeld van datgene waartoe men ruim honderdvijftig jaar geleden al in staat was. In het museum wordt een gevarieerde collectie stoommachines uit dit stoomverleden gerestaureerd en tentoongesteld.

Op 14 september is het Nederlands Stoommachinemuseum gratis toegankelijk voor bezoekers. Op die dag zal het museum onder stoom zijn en zullen de medewerkers de werking van het monumentale gemaal demonstreren. Een aantal jaren terug onthulden archieven de naam van de ontwerper, Boote de Vries, eerst een molenbouwer, maar uiteindelijk een deskundige die meerdere stoomgemalen ontwierp. Vrijwilligers verzorgen ter gelegenheid van Open Monumentendag ook rondleidingen met als focus niet de machines, maar de gebouwen!

25 MOLEN DE HOOP

Adres: Zijdwerk 15, 1693 NZ Wervershoof

Status: Rijksmonument

Website: www.wervershoofsemolen.nl

Expositie: Theo Koomen

Activiteit: In de Vang en op het terras is koffie met taart of koek en er zijn drankjes en snacks te verkrijgen.

Vanaf 1889 is de achtkantige stellingmolen het gezichtsbepalende pand wanneer men Wervershoof binnenrijdt. Deze molen maalt als vanouds 'op de wind'. In de jaren vijftig is zelfs geëxperimenteerd met het opwekken van elektriciteit, maar dat was van korte duur. Daarvan is nu een proefopstelling op de kapzolder te bekijken, die door enthousiaste vrijwilligers is vervaardigd.

Ook is in de molen de expositie over Nederlands beroemdste sportverslaggever Theo Koomen te zien. De geboren en getogen Wervershover wordt middels deze expositie geëerd op een plek die hij vast zelf ook zou hebben gekozen. Daarnaast is er op de begane grond een wisselende expositie.

26 WOONHUIS

Adres: Hoek 13, 1693 AA Wervershoof

In de woning uit 1898 was het eerste postkantoor van Wervershoof gevestigd. Door zijn authenticiteit (origineel en oprecht nog in stijl) kunnen we spreken van een prachtige woning. De eigenaren laten u het huis daarom ook graag zien. Zo is de indeling en kleurstelling nog origineel. Dit pand staat tegenover fietswinkel Boos.

27 ST. WERENFRIDUSKERK

Adres: Dorpsstraat 71, 1693 AC Wervershoof

Status: Rijksmonument

Activiteit: Uitgebreide fotocollage en filmbeelden over 150 jaar kerk in Wervershoof. Gidsen zijn aanwezig voor toelichting en geven rondleidingen in de kerk.

De kerk dateert uit 1875 en bestaat in 2025 dus 150 jaar. In de volksmond wordt de jubilaris wel 'De Dom van West-Friesland' genoemd. Architect was Th. Asseler, bouwheer van verscheidene kerken in het bisdom Haarlem. In vijftien maanden tijd werd de kerk met toren (56 meter) gebouwd: een hele prestatie! Kosten 149.800 gulden. Bijzonderheden in de kerk zijn het orgel, met een eigen zuidelijk klankkarakter en de fraaie preekstoel met op de kuip het leven van Johannes uitgebeeld. De veertien kruiswegstaties (periode 1905-1911) zijn geschilderd door de Haarlemmer Frans Loots. Door de jaren heen zijn verschillende restauraties uitgevoerd. Ook de fundering van de toren werd verbeterd, alhoewel de toren niet meer helemaal recht staat. St. Werenfridus behoorde tot het gezelschap van St. Willibrord. Vanuit Engelse en Ierse kloosters kwamen zij rond 690 naar onze streek om het christendom te verkondigen. In de kerk staat een beeld van St. Werenfridus. Zijn gedenkdag is 14 augustus.

ZA13 SEPT 2025

**10 tot 16 uur,
gemeente
Medemblik.
Gratis
toegang.**

OPENMONUMENTENDAG.NL

28 **BASISSCHOOL WERENFRIDUS**

Adres: Dorpsstraat 75-77, 1693 AC Wervershoof

Website: www.werenfridus-wervershoof.nl
Activiteit: Uitgebeeld wordt de onderwijs-geschiedenis van Wervershoof.
Het schoolgebouw dateert uit 1930/1931 en fungeerde als rooms-katholieke jongens- en meisjesschool. Het robuuste, L-vormige pand telt 13 lokalen en is een fraai voorbeeld van de zakelijk-expressionistische bouwstijl. In deze stijl draait het om functionaliteit. Ook bij de Werenfridusschool zie je dat terug: het metselwerk is strak en doelgericht, maar tegelijk rijk aan ritme en detail. De gevelopbouw met verticale accenten en de symmetrische raampartijen zijn typische kenmerken. Binnen zijn nog originele details zichtbaar, waaronder de vloer en

het trappenhuis, die getuigen van degelijke materialen en ambachtelijk vakmanschap. Hoewel het gebouw in de loop der jaren is aangepast aan de eisen van modern onderwijs, is de oorspronkelijke sfeer behouden gebleven. Tijdens Open Monumentendag stelt de school haar deuren open voor bezoekers. Een unieke kans om niet alleen een mooi voorbeeld van vroeg 20^e-eeuws schoolarchitectuur te bekijken, maar ook een stukje onderwijsgeschiedenis van Wervershoof te ervaren.

29 **STOLPBOERDERIJ**

Adres: Bangert 28, 1619 GJ Andijk

Status: Rijksmonument
Activiteit: Oldtimer tractors staan buiten opgesteld tussen ca. 14.30 en 16 uur.

OPENMONUMENTENDAG.NL

Sluisjes langs de A.C. de Graafweg

Wanneer je over de A.C. de Graafweg van Wognum naar Opmeer rijdt, zie je ze liggen. Verscholen in de walkanten van wat vroeger het riviertje de Wijzend was: 2 sluisen aan de rechterkant en 3 sluisen aan de linkerkant van de weg. Verdeeld over de dorpen Benningbroek-Sijbekarspel, Wognum-Wadway en Spanbroek-Opmeer. Deze 5 markante monumentale bouw- werken zijn herkenbare bakens in het landschap en vertellen het verhaal over de vroegere waterhuishouding van het gebied, dat bekend staat om zijn vruchtbare bodem en rijke waterlandschap. Ze regelden de waterstand, hielden het water vast en zorgden voor een goede doorstroming van het water.

Een stukje watergeschiedenis

De karakteristieke sluisjes zijn in eenzelfde stijl gebouwd en dateren van circa 1888. Zij behoren tot ons watererfgoed. Functioneel, maar ook symbolen van onze geschiedenis en cultuur. Ze herinneren ons aan de slimme oplossingen die onze voorouders bedachten om het land droog en tegelijkertijd vruchtbaar te houden. In de sluisjes zaten houten deuren die bij veel neerslag werden geopend om overtollig water af te voeren. In droge periodes werden ze gesloten om het onmisbare zoete water vast te houden. Zo maakten ze landbouw in dit hoger gelegen gebied mogelijk en beschermden ze de vruchtbare grond en de natuur.

Een blijvend erfgoed

Ooit waren de sluisjes eigendom van het waterschap. Nu worden ze beheerd door de gemeenten Medemblik en Opmeer, behalve het sluisje in het Zwet in Wadway. Dat sluisje ligt op de grens van beide gemeenten en is nog altijd in handen van Hoogheemraadschap

Hollands Noorderkwartier, de huidige waterbeheerder. Tot de laatste ruilverkaveling in de jaren 90 van de vorige eeuw waren de sluisjes in bedrijf.

Het sluisje in het Zwet was erg vervallen. In 2024 is het gerestaureerd in opdracht van het hoogheemraadschap. De gemeente Opmeer heeft een informatiebord geplaatst en de gemeente Medemblik een bankje en fietssteunen.

Deze plek in Wadway, op de grens van Medemblik en Opmeer, is een prachtig rustpunt met uitzicht op het sluisje en de omgeving. Een bijzonder punt waar de historie van ons watererfgoed wordt verteld.

Op 12 september vindt de onthulling van het informatiebord plaats. De sluisjes zijn het hele jaar door te zien en krijgen tijdens Open Monumentendag extra aandacht.

Sluisje in het Zwet bij Wadway. Foto Trudy Schouwe.

Deze stolpboerderij uit 1894 staat in een van de oudste gedeelten van Andijk.

De boerderij werd in 1919 met een vierkant uitgebreid. In het achtergedeelte bevindt zich een particulier museum met schilderijen, wandkleden, oud tuindersgereedschap en gebruiksvoorwerpen. Een deel van de tuin is als beeldentuin ingericht en er zijn oude agrarische machines te zien.

30 **DIJKMAGAZIJN**

Adres: Dijkweg 319a, 1619 JH Andijk

Website: www.stichting-oudandijk.nl
Activiteit: Film van Uitgeverij Peter Sasburg (†2025) over drie Andijkers en drie Wervershovers die terugkijken op de bevrijding van 80 jaar geleden, duur 30 minuten.
Activiteit: Vier korte films over de Tweede Wereldoorlog, duur ca. 8 minuten.
Activiteit: Oldtimer tractors staan buiten opgesteld tussen 13 en 14.30 uur.
Dit dijkmagazijn, gebouwd in 2005, is een nabootsing van de vijf dijkmagazijnen langs de Noorderdijk van Enkhuizen tot het huidige gemaal de Vier Noorder Koggen aan het Kagerbos. Het magazijn is het depot van veel agrarische gebruiksvoorwerpen, gereedschap en werktuigen uit de tijd van onze voorouders. Hier worden ook een aantal landbouwmachines uit de nalatenschap van Jan Buijsman bewaard, evenals archeologische vondsten van duizenden jaren geleden. Vrijwilligers kunnen u veel vertellen over de achtergrond van de voorwerpen. Er is inzage in boeken en er is materiaal te bekijken van Stichting Oud Andijk over het leven in de polder.

31 **GEREFORMEERDE KERK**

Adres: Middenweg 4, 1619 BL Andijk

Website: www.monumentalekerkandijk.nl
Status: Rijksmonument
Activiteit: Vrijwilligers vertellen over de bouwwerken van architect Reitsma.
Architect Egbert Reitsma beschouwde dit in 1930 voltooid bouwwerk als zijn beste ontwerp op kerkelijk gebied. Inderdaad, veel van wat hij in de voorgaande projecten had beproefd, kwam hier samen: de zorgvuldige groepering van de verschillende onderdelen tot een aan alle zijden boeiend geheel, de verhouding ten opzichte van de omgeving, de afwisselende metselpatronen met overvloedig gebruik van mondsteen, de

inwendige ruimtewerking en niet in de laatste plaats de rijke decoratie. Niet zonder reden sprak men in Westfriesland van de 'gereformeerde kathedraal'. Bij de uitgang staat een miniatuurkerkje voor giften die gebruikt worden voor onderhoud van het gebouw.

32 **VOORMALIG HUISARTSWONING**

Adres: Middenweg 18, 1619 BL Andijk

Architect Egbert Reitsma tekende in opdracht van huisarts C. Berger de woning (1928) met huisartsenpraktijk. Berger afkomstig uit Rijswijk vestigde zich in Andijk. Na hem kwamen de volgende huisartsen in de woning: G. Sterk v.d. Weg (1937), L.H. Ubbink (1953) en G.R. Veldhuis (1980 tot 2002). Na 2002 wordt de woning alleen als woonhuis gebruikt en is een aantal keer aangepast en verbouwd. Maar de buitenmuren zijn nog kenmerkend voor Reitsma, met de onregelmatig gevormde, deels gesinterde bakstenen die hij ook elders gebruikte.

33 **DE KAPEL**

Adres: Middenweg 48, 1619 DD Andijk

Activiteit: Vrijwilligers vertellen over de bouwwerken van architect Commer de Geus. Commer de Geus (1889 Wollega-1957 Amsterdam), architect, studeerde bouwkunde in Utrecht en in 1909 vervolgde hij deze studie in Delft. Tot zijn vroege werken behoren De Kapel in Andijk uit 1928 (ook wel bekend als het 'Gele Kerkje') en de lagere scholen in Andijk (Dijkweg) en Amsterdam (Columbusplein). De Kapel is voor de Gereformeerde Kerk in Hersteld Verband gebouwd. Deze groepering heeft tot 1946 bestaan. Daarna is De Kapel overgegaan aan de Nederlands Hervormde Kerk. Van 1964 tot 1980 doet De Kapel dienst als brandweergarage. Vanaf 1980 is de Protestantse Gemeente Andijk-Wervershoof eigenaar en gebruikt De Kapel voor verschillende doeleinden.

**ZA13
SEPT
2025**

34 BASISCHOOL DE IDENBURG

Adres: Dijkweg 30, 1619 HB Andijk

Website: www.idenburgschool.nl

Let op: Deze school is alleen te bezoeken vanaf 13.00 tot 16.00 uur.

De school is sinds 1931 gehuisvest in een karakteristiek gebouw van architect Commer de Geus, ontworpen in de stijl van de Amsterdamse School.

De expressieve entree, dubbele zadeldaken en het ritmische metselwerk maken het gebouw nog altijd tot een opvallende verschijning aan de IJsselmeerdijk. De geschiedenis van de school gaat echter nog verder terug: al in 1867 begon men in Andijk met christelijk onderwijs. Wat begon als een klein klaslokaal met één meester, groeide uit tot een basisschool met een brede onderwijskundige visie.

In 1948 is de naam gewijzigd van School met den bijbel naar Mr. A.W.F. Idenburgschool. Binnen valt genoeg te ontdekken. Bezoekers kunnen op eigen gelegenheid of onder begeleiding een kijkje nemen in en rond de school. Leuk voor wie geïnteresseerd is in erfgoed en architectuur, maar zeker ook voor oud-leerlingen die herinneringen willen ophalen of voor mensen die zich afvragen wat voor school dit eigenlijk is. Zie het als een informele open middag, iedereen is van harte welkom!

35 SLUISPOLDERMOLEN

Adres: Aan het Sluispolderpad, tussen de huisnummers Hauwert 129 en 131, Hauwert

In de Sluispolder staat deze stalen windmotor uit 1938. Het is de vervanger van de laatste houten molen. De toren is tien meter hoog, het windrad heeft een doorsnede van zeven en een halve meter. De ruilverkaveling maakte de binnenpolders en hun molens overbodig. De meeste molens werden afgevoerd als oud ijzer. Alleen de molen van de Sluispolder staat er nog als monument voor de ondernemende boeren en tuinders. De gerestaureerde molen is op 28 juni 2013 weer in gebruik genomen.

**10 tot 16 uur,
gemeente
Medemblik.
Gratis
toegang.**

36 PASTORIE

Adres: Hauwert 97, 1691 EC Hauwert

De pastorie is in 1882 gebouwd als eclectisch middenganghuis, wat inhoudt dat de gang de centrale ruimte in de woning vormt. Er zijn een groot aantal elementen vanuit het verleden bewaard gebleven. We noemen o.a. de vele paneeldeuren, ornamenten plafond en roosramen. De bouwer was Pieter Mantel, timmerman in Hauwert en architect Arnoldus Teunis van Wijngaarden.

37 VOORMALIGE TIMMERWERKPLAATS

Adres: Hauwert 21, 1691 EA Hauwert

Activiteit: Collectie boeken van o.a. Jaap ter Haar en W.G. van der Hulst. Antieke barometers.

Het pand Hauwert 21 in Hauwert is oorspronkelijk van 1880 maar door timmerman Jaap Balder tussen 1937 en 2006 aanzienlijk verbouwd en uitgebreid. Toch zijn er nog interessante authentieke elementen zichtbaar. Ook een aantal timmermansattributen uit de tweede helft van de vorige eeuw.

Verder zijn er voor de liefhebbers monumentale museale boekencollecties te bewonderen van de kinderboekenschrijvers W.G. van de Hulst senior en junior, van de illustratrice B. Midderigh-Bokhorst en de alom bekende schrijver Jaap ter Haar. Op internetsites staan die uitgebreid beschreven: www.wgvandehulst.com, www.bmidderighbokhorst.nl en www.jaapterhaar.com.

Kortom: Meer dan genoeg redenen om een tijdje in het verleden te duiken en de sfeer van toen te proeven. Welkom!

38 STOLPBOERDERIJ

Adres: Oosteinde 30, 1678 HS Oostwoud

Status: Beeldbepalend pand

Deze kolossale boerderij dateert uit 1870 en heeft een dubbel vierkant. Daarvan is op deze dag de helft te bewonderen. Verteld wordt dat de toenmalige eigenaar hier de eerste loopstal van Nederland realiseerde. Opvallend is de fraaie voordeur met daarachter de lange gang met ornamentenplafond. De kamers hebben houten wanden. Achter de stolp is een paradijselijke tuin. U wordt door de eigenaars uitgenodigd voor een wandeling door het huis en voor een bezoekje aan de tuin annex kruidentuin.

39 PROTESTANTSE KERK

Adres: Oosteinde 44, 1678 HT Oostwoud

Website: www.pg-thomas.nl

Status: Gedeeltelijk rijksmonument

De protestantse kerk van Oostwoud is in 1753 gebouwd op de plaats waar een zeer oude kerk heeft gestaan. Deze kerk was gewijd aan Sint Gangulphus. De preekstoel dateert uit de 17^e eeuw en in de houten toren hangt een klok met inscriptie uit 1616. De noordelijke uitbouw is gebouwd in de 19^e eeuw.

40 MUSEUM DE BAAN

Adres: Oosteinde 47, 1678 HR Oostwoud

Het museum, geopend in 1999, is gevestigd in een schuur achter het gezichtsbepalende pand Oosteinde 47. Het laat de ontwikkeling van de auto en de fiets zien. Er worden

onderdelen nagemaakt om auto's en fietsen te kunnen restaureren. De oudste auto dateert uit 1923. De collectie bestaat verder uit kleding en ondergoed, vanaf 1780 tot heden, zondagse, doordeweekse, bruidsen rouwkappen, kralentasjes en beursjes, wasmachines en wasstampers.

41 HUIS MIDWOUD

Adres: Midwouder Dorpsstraat 17, 1679 GB Midwoud

Status: Gemeentelijk monument

Website: www.huismidwoud.nl

Activiteiten: rondleidingen met uitleg over de geschiedenis en restauratie van het pand. Een programma met stomme films over architectuur, met live pianobegeleiding.

<https://huismidwoud.nl/concertagenda/>

Huis Midwoud is het voormalige gemeentehuis van Midwoud dat als zodanig tot 1979 dienst deed. De begane grond van het pand en de achterliggende dorpschool met onderwijzerswoning stammen uit 1848.

In 1878 wilde men het raadhuis meer uitstraling geven. De Medemblicker stadsarchitect Arnoldus van Wijngaarden werd aangesteld om de verbouwing te leiden en heeft er een verdieping bovenop gebouwd. Het nieuwe gemeentehuis kreeg zo een ruimere raadzaal en een gepleisterde gevel, ontworpen in eclectische stijl. Het gebouw fungeert nu als woning en (film)concertzaal. Op Open Monumentendag wordt er uitleg gegeven over de geschiedenis en het herstel van het pand.

42 STOLPBOERDERIJ

Adres: Midwouder Dorpsstraat 39, 1679 GC Midwoud

De stolphoerderij is in 1913 gebouwd in opdracht van veehouder Cornelis Wit. De lange regel bood plaats aan zestien koeien. Later is zijn dochter A. Ham-Wit met haar man op de boerderij gaan wonen en is de boerderij verbouwd voor opslag van fruit voor hun fruitkwekerij. Mevr. A. Ham-Wit heeft met een korte onderbreking zo'n 80 jaar in de stolphoerderij gewoond. In 2001 is de stolphoerderij verkocht aan de huidige bewoners, de familie Keijzer. Zij hebben de stolphoerderij verbouwd met behoud van de originele details. Historische Vereniging Midwoud/Oostwoud heeft dit pand beschreven in hun Jaarboek 2002 en erkend met een Boogie (Westfries woord voor schouderklopje) in 2008. Er wordt tijdens de rondleiding uitleg gegeven over het vroegere gebruik en de huidige functie van de stolphoerderij als woonboerderij. Ook wordt verteld over de verrassingen die de huidige bewoners ontdekten tijdens hun verbouwing.

WOGNUM

- 1 Kerkstraat 1
- 2 Oude Gouw 1
- 3 Raadhuisstraat 15

BENNINGBROEK

- 4 Kerkelaan 10

SIJBEKARSPEL

- 5 Westerstraat 67
- 6 Westerstraat 42

ABBEKERK

- 7 Dorpsstraat 42
- 8 Dorpsstraat 89

LAMBERTSCHAAG

- 9 Noordeinde 28

TWISK

- 10 Dorpsweg 69
- 11 Dorpsweg 121
- 12 Dorpsweg 149

OPPERDOES

- 13 Westeinde 3
- 14 Kerkebuurt 16
- 15 Zuiderpad 21
- 16 Kluiten 7

MEDEMBLIK

- 17 Brakeweg 67
- 18 Westerdijk 3
- 19 Ridderstraat 5
- 20 Kerkplein 9

- 21 Dam 1-2
- 22 Achterom 23
- 23 Tuinstraat 7
- 24 Oosterdijk 4

WERVERSHOOF

- 25 Zijdwijk 15
- 26 Hoek 13
- 27 Dorpsstraat 71
- 28 Dorpsstraat 75-77

ANDIJK

- 29 Bangert 28
- 30 Dijkweg 319a
- 31 Middenweg 4
- 32 Middenweg 18
- 33 Middenweg 48
- 34 Dijkweg 30

HAUWERT

- 35 Aan het Sluispolderpad, tussen de huisnummers Hauwert 129 en 131
- 36 Hauwert 97
- 37 Hauwert 21

OOSTWOUD

- 38 Oosteinde 30
- 39 Oosteinde 44
- 40 Oosteinde 47

MIDWOUD

- 41 Midwouder Dorpsstraat 17
- 42 Midwouder Dorpsstraat 39

ZA13
SEPT
2025

10 tot 16 uur,
gemeente
Medemblik.
Gratis
toegang.

OPENMONUMENTENDAG.NL

Scan de QR code voor uitgebreide informatie en foto's van alle in de gemeente Medemblik deelnemende monumenten.

www.openmonumentendag.nl/comite/medemblik

OPEN MONUMENTENDAG WORDT MOGELIJK GEMAAKT DOOR:

VRIENDEN
LOTERIJ

OPEN
MONUMENTEN
DAG

GEMEENTE
Medemblik